Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002791

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ОДУВС від 20.08.2025 №272

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кутепов Ігор Олександрович
2. Ihor Kutepov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 31-07-2025

Спеціальність за освітою: 081 право

Місце роботи здобувача: АДВОКАТСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "ЦРУ"

Код за ЄДРПОУ: 42823674

Місцезнаходження: Московський проспект, 96А, офіс 188, Харків, Харківський р-н., 61068, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9798

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77.51, 10.79.35, 10.79.41, 10.79.51

Тема дисертації:

1. Доказування в кримінальних провадженнях щодо легалізації доходів отриманих злочинним шляхом, ухилення від сплати податків та суміжних кримінальних правопорушень

2. Evidence in criminal proceedings on legalization of proceeds of crime, tax evasion and related criminal offenses

Реферат/анотація:

1. Дисертація є першим комплексним дослідженням особливостей здійснення кримінального провадження у справах щодо легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, ухилення від сплати податків та суміжних кримінальних правопорушень в умовах сьогодення. У межах роботи проаналізовано доктринальні підходи до визначення сутності легалізації (відмивання) доходів. Дослідження охоплює теоретичні та практичні аспекти кримінального процесу, визначає сучасні виклики у розслідуванні зазначених злочинів та пропонує шляхи їхнього вдосконалення. У дисертації обґрунтовано, що одним із ключових елементів, який визначає правову природу злочину, передбаченого статтею 209 Кримінального кодексу України (легалізація доходів, одержаних злочинним шляхом), є наявність предикатного злочину, тобто основного кримінального правопорушення, внаслідок якого були отримані доходи, що підлягають легалізації. Визначено, що предикатний злочин виступає визначальним фактором, який дозволяє кваліфікувати подальші дії з обробки, використання, приховування або маскування доходів як саме легалізацію, а не як звичайне використання

майна. У цьому контексті, предикатний злочин виконує функцію юридичної передумови, без встановлення якої неможливо довести незаконне походження об'єкта легалізації. Встановлено, що наявність такого злочину є обов'язковою умовою для кваліфікації діяння за ст. 209 КК України. У дисертації також акцентовано, що відсутність достовірних доказів вчинення предикатного злочину або його неправильна правова кваліфікація створює ризики як для недопущення необґрунтованого кримінального переслідування, так і для фактичного унеможливлення встановлення повного складу легалізації. У межах дослідження зроблено висновок, що предикатний злочин є не просто елементом фактичної сторони легалізації, а її фундаментальною ознакою, яка має бути належним чином доведена й оцінена у контексті кримінального провадження з дотриманням усіх вимог процесуальної допустимості доказів. Здійснено комплексну характеристику способів вчинення податкових злочинів та подальшої легалізації (відмивання) доходів, здобутих внаслідок таких протиправних діянь. Встановлено, що сучасна економічна злочинність, у тому числі у сфері оподаткування, дедалі більше набуває системного характеру, а її прояви зумовлені високим рівнем організованості та використанням складних фінансових схем, включно з транскордонними транзакціями, цифровими активами та залученням фіктивних підприємств. Здійснено комплексний аналіз практики виявлення і розслідування податкових правопорушень, що дозволяє виокремити основні типові моделі ухилення від сплати податків, зокрема: подання завідомо недостовірної звітності, приховування реальних доходів через використання підставних осіб або компаній, створення штучних витрат через фіктивні договори, переміщення активів в юрисдикції з пільговим оподаткуванням, а також використання тіньових готівкових обігів – конвертаційних центрів. З урахуванням результатів аналізу способів вчинення , у дисертації підкреслено, що легалізація доходів, одержаних внаслідок податкових злочинів, найчастіше здійснюється за допомогою: – багаторівневого трансферту коштів через підконтрольні суб'єкти господарювання; – інвестування у законну економічну діяльність; – використання фінансових інструментів, зокрема криптовалют; – використання мистецьких та благодійних аукціонів для маскування джерел походження активів. Особливу увагу приділено використанню сучасних цифрових інструментів як для вчинення економічних злочинів, так і для подальшої легалізації доходів, отриманих в результаті вчинення таких злочинів. У зв'язку з цим, наголошено, що розкриття механізмів ухилення від оподаткування та відмивання доходів є не лише питанням кримінального процесуального та кримінального права, а й комплексним міждисциплінарним завданням, яке охоплює елементи фінансового аналізу, цифрової криміналістики, податкового права і міжнародного співробітництва. У межах дисертації особливу увагу приділено визначальному значенню електронних доказів у структурі доказової бази при розслідуванні зазначеної категорії кримінальних правопорушень. Обґрунтовано, що з огляду на цифровізацію економічної діяльності та зростання ролі інформаційних технологій у фінансових операціях, електронні докази набувають центрального значення в ідентифікації транзакцій, встановленні зв'язків між суб'єктами та простеженні фінансових потоків, зокрема, у випадках застосування схем маскування походження коштів, цифрових валют та закордонних платіжних систем. Доведено, що саме електронні докази: листування через електронну пошту, IPадреси, логфайли серверів, цифрові сліди транзакцій у блокчейні, дані з бухгалтерських програм, метадані з мобільних пристроїв і хмарних сервісів — здатні розкрити ланцюг правочинів, з яких формується схема ухилення чи легалізації.

2. The dissertation is the first comprehensive study of the peculiarities of criminal proceedings in cases of money laundering, tax evasion and related criminal offenses in the current context. The article analyzes the doctrinal approaches to defining the essence of money laundering. The study covers theoretical and practical aspects of criminal procedure, identifies current challenges in the investigation of these crimes and suggests ways to improve them. The dissertation substantiates that one of the key elements determining the legal nature of the crime under Article 209 of the Criminal Code of Ukraine (legalization of the proceeds of crime) is the existence of a predicate crime, i.e. the main criminal offense which resulted in the proceeds of crime subject to legalization. It is determined that the predicate offense is a determining factor which allows qualifying further actions on processing, use, concealment or disguise of proceeds as legalization rather than ordinary use of property. In this context, the predicate offense serves as a legal prerequisite, without the establishment of which it is impossible to

prove the illegal origin of the legalized object. It is established that the existence of such a crime is a prerequisite for qualifying an act under Article 209 of the Criminal Code of Ukraine. The dissertation also emphasizes that the lack of reliable evidence of the predicate crime or its incorrect legal qualification creates risks both for preventing unjustified criminal prosecution and for making it virtually impossible to establish the full scope of legalization. The study concludes that a predicate crime is not just an element of the factual side of legalization, but its fundamental feature which must be properly proved and assessed in the context of criminal proceedings in compliance with all requirements of procedural admissibility of evidence. The author provides a comprehensive characterization of the methods of committing tax crimes and subsequent legalization (laundering) of the proceeds of such unlawful acts. It is established that modern economic crime, including in the field of taxation, is increasingly becoming systemic, and its manifestations are due to a high level of organization and the use of complex financial schemes, including crossborder transactions, digital assets and the involvement of fictitious enterprises. A comprehensive analysis of the practice of detecting and investigating tax offenses is carried out, which allows to identify the main typical models of tax evasion, in particular: submission of deliberately false statements, concealment of real income through the use of front persons or companies, creation of artificial expenses through fictitious contracts, transfer of assets to jurisdictions with preferential taxation, and use of shadow cash circulation conversion centers. Taking into account the results of the analysis of the methods of committing tax crimes, the dissertation emphasizes that legalization of proceeds of tax crimes is most often carried out through: multi level transfer of funds through controlled business entities investment in legitimate economic activities use of financial instruments, including cryptocurrencies use of art and charity auctions to disguise the source of assets. Particular attention is paid to the use of modern digital tools both for committing economic crimes and for further legalization of the proceeds of such crimes. In this regard, it is emphasized that disclosure of tax evasion and money laundering mechanisms is not only a matter of criminal procedure and criminal law, but also a complex interdisciplinary task that includes elements of financial analysis, digital forensics, tax law, and international cooperation. Within the framework of this dissertation, special attention is paid to the crucial importance of electronic evidence in the structure of the evidence base in the investigation of this category of criminal offenses. It is substantiated that given the digitalization of economic activity and the growing role of information technology in financial transactions, electronic evidence is becoming central to identifying transactions, establishing links between entities and tracing financial flows, in particular, in cases of using schemes for disguising the origin of funds, digital currencies and foreign payment systems. It has been proven that electronic evidence, such as email correspondence, IP addresses, server log files, digital traces of blockchain transactions, data from accounting programs, metadata from mobile devices and cloud services, can reveal the chain of transactions that form the basis of an evasion or legalization scheme. The role of such evidence is especially relevant when documenting criminal offenses involving cryptocurrencies, peer topeer platforms, electronic wallets or closed communication channels.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Кутепов І. О. Кіберзлочинність у фінансовій сфері: предикатна роль, інструменти легалізації та проблематика доказування. Юридичний науковий електронний журнал. № 1. 2025. С.774-779.

- Кутепов І. О. Роль цифрових доказів під час розслідування економічних злочинів. Юридичний науковий електронний журнал. № 2. 2025. С.626-630.
- Кутепов І. О. Дотримання гарантій права на свободу та особисту недоторканність під час здійснення екстрадиційних процедур. Юридичний науковий електронний журнал. № 3. 2025. С.626-631.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U006773, 012U002156

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дроздов Олександр Михайлович

2. Oleksandr M. Drozdov

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1364-1272

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57234121500; https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=2o7iYNEAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пчеліна Оксана Василівна

2. Oksana V. Pchelina

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0224-1767

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Назимко Єгор Сергійович

2. Yehor Nazymko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4949-4155

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, буд. 1, Кропивницький, Кропівницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Беніцький Андрій Сергійович

2. Andriy Benitskiy

Кваліфікація: к.ю.н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9505-4495

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Конопельський Віктор Ярославович

2. Viktor Konopelskyi

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4068-3902

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Денисова Аліна Володимирівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Денисова Аліна Володимирівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Медведенко Надія Василівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

